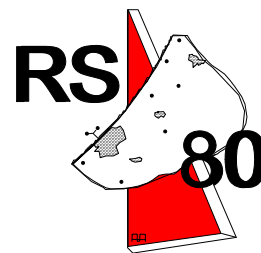

Nieuwsbrief – Gouda – 15 maart 2025

Serie 45 (Jubileumtocht) – 2024 - 2025 – tocht 10 (450)

Parkoersbouwer: Yvonne Bos-Rops

Afstanden: 25, 15 en 10 km

Startlocatie: SV Gouda, Groenhovenpark 3, 2803 Gouda

Openbaar Vervoer : Trein: Gouda ► Neem bus 1 richting Plaswijck via Mammoet of bus 3 richting Plaswijck. Uitstappen halte Plataanlaan ► Volg pijlen RS80 naar startlocatie (400 meter).

Auto: A12 ► Neem afrit 11 - Gouda ► Gouda aanhouden LA 1^e kruispunt KFC ► LA 1^e kruispunt naar parkeerplaats Sportpark Groenheuvel ► Volg borden RS80 naar start.

Parkeerterrein: Is gelegen vlakbij de startlocatie ► Sportpark Groenheuvel.

Jubileumtocht – RS80 45 jaar

Deze tocht in Gouda is onze jubileumtocht. (tocht 450). We bestaan 45 jaar en dat vieren we door een kadoetje uit te delen aan de wandelaars. Het is echt de moeite waard!

Starttijden in Gouda afwijkend

Starttijd 25 km: 8.30 – 10.00 uur

Starttijd 15 km: 9.00 – 10.30 uur

Starttijd 10 km: 9.00 – 14.00 uur

Gouda 15 maart 2025: groene randen, stille plassen of toch de binnenstad?

Gouda is ontstaan bij de monding van de Gouwe in de Hollandse IJssel en heeft sinds 1272 stadsrechten. De ligging aan de vaarroute van noord naar zuid en omgekeerd 'binnen door' Holland (dus niet over de Noordzee) heeft vanaf de middeleeuwen gunstige gevolgen gehad voor de Goudse economie. Veel producten zijn ook nu nog als 'Gouds' bekend. Zoals **Goudse kaas**, die uit de omgeving komt. In het toeristenseizoen wordt er bij **de Waag** nog steeds een kaasmarkt gehouden.

Vanaf 1619 zijn er **Goudse pijpen** gemaakt - de laatste Goudse pijpenmaker sloot in het begin van deze eeuw zijn deuren. **Goudse kaarsen** werden vanaf 1858 in de stad gefabriceerd. Het is nu een soortnaam voor kaarsen van elders. Er zijn natuurlijk ook nog de **Goudse stroopwafels**. Het ruitpatroon daarvan is te zien aan de buitenkant van het Huis van de Stad. Gouda heeft een rijk verleden en dat is onder meer te zien aan de 330 rijksmonumenten in de stad.

De start van de wandeling is bij SV Gouda in sportpark Groenhoven, met zijn zwembad, sporthal, atletiekbaan, langlaufbaan en sportvelden voor voetbal, hockey en cricket. We lopen achter een paar sportvelden langs naar de groene rand van het park en passeren drie intrigerende beelden.

Bij de natuurspeeltuin splitst de 10 kilometerroute zich af op weg naar de binnenstad. Daar komt de wandeling langs de bekende Goudse monumenten, zoals het **laatgotische stadhuis** (rond 1450), de 123 meter lange **Sint Janskerk** (de langste van Nederland) met de meer dan 70 beroemde gebrandschilderde ramen, **de Waag** van de bekende architect Pieter Post (1668), **de visbanken** aan de Gouwe. Maar er zijn ook minder bekende monumenten en spannende smalle straatjes. Op de routebeschrijving is informatie opgenomen over wat er in de stad te zien is.

De twee andere afstanden gaan de natuur in. Langs een vroegere witlofkwekerij (nu een nieuwbouwwijk) lopen we naar de Bloemendaalse weg, een eeuwenoude polderweg tussen Gouda en Waddinxveen. Dat deze weg nu nog zijn oorspronkelijk landelijke karakter heeft, komt door protesten vanuit de bevolking toen de gemeente in 1968 plannen had om in dit gebied industrie en kantoren te vestigen. Naast de Bloemendaalse weg heeft de toenmalige Goudse plantsoenendienst in 1981 het Heempad aangelegd.

De schrale en natte grond is bij uitstek geschikt voor inheemse planten en bloemen, zoals bijvoorbeeld kievitsbloem en herfsttijloos. Er is een stukje moeras, een ronde kikkerpoel en een vijver met vlonders. Als het veel heeft geregend, is het beter dit pad te vermijden en over de Bloemendaalse weg verder te lopen. Over de snipperpaden langs een vrij druk fietspad komen we bij de Breevaart. Daar gaan we over een schilderachtig sluisje, **het Reeuijks verlaat**, dat de stad Gouda in 1604 heeft laten bouwen voor een betere vaarverbinding met Reeuijk en Sluipwijk

De route gaat verder door het **Goudse Hout**. Dit recreatiegebied is in de 80-er jaren van de vorige eeuw aangelegd in de vroegere polder Willens. Er is geprobeerd om de oude middeleeuwse indeling van het veenweidegebied (lange smalle rechthoekige percelen) te behouden. Het is een afwisseling van stukjes bos, grasland en watertjes. Aan de zuidkant ligt een heemtuin met akkertjes, een boomgaard, hooiland, grienden, sloten en hakhoutkaden en een kruidentuin. Verder zijn er in het gebied volkstuinten een manege en een wielerved. De 15 kilometerlopers hebben een eigen kortere route, de 25 kilometer maakt een grote lus in het gebied. Beide afstanden komen na het Goudse Hout bij elkaar voor de eerste rust bij het Vaantje.

Vandaar gaat de route naar de **Reeuwijkse plassen**. Dat zijn 13 rechthoekige veenplassen die van elkaar gescheiden zijn door smalle weggetjes. De plassen waren oorspronkelijk weilanden die in de achttiende eeuw stuk voor stuk zijn afgegraven voor de turfwinning. Turf werd gebruikt als brandstof in de pottenbakkerijen en bierbrouwerijen van Gouda. Net als elders werden er in de negentiende eeuw herhaaldelijk plannen gemaakt om de plassen in te polderen, omdat men verwachtte dat het vruchtbare landbouwgrond zou opleveren.

In 1892 zijn er twee plassen, **Broekvelden en Vettenbroek**, drooggelegd. Het was geen succes – ze stonden bekend als de ‘calamiteuze polders’. Alle andere plannen gingen uiteindelijk niet door, meestal vanwege geldgebrek. In 1931 besloot de provincie Zuid-Holland definitief dat inpoldering van de baan was. De bodem was te instabiel en de waterhuishouding zou te ingewikkeld en te duur worden.

De eerste plas waar we langs lopen is de **Elfhoevenplas**. Aan het eind van het pad langs de oostzijde van de plas is de splitsing tussen de 15 km en de 25 km route. De 15 km-wandelaars lopen langs drie zijden van de plas en komen daarmee weer op de route van de 25 km naar de finish. De 25 km gaat rechtsaf verder het plassengebied in.

Op de Zoetendijk, bij de afslag van de Gravenbroekseweg, passeren we de plaats van het ‘**mirakel van Sluipwijk**’ uit 1657. Daar stonden ooit vier essen waar al sinds de middeleeuwen op 14 augustus een processie ter ere van Maria naar toe trok. Toen de essen in 1657 werden gekapt, vielen er splinters in de plas. Een ervan zat vol figuren van kruizen en had een afbeelding van Maria. Op andere splinters zag men jonge jesusmannetjes. Tot aan het eind van de zeventiende eeuw trokken er daarom gelovigen naar deze plek.

Even verderop verlaten we de Zoetendijk voor een lus om de plas **Klein Vogelenzang**. Daarna wordt bij de Kooidijk de grootste en meest recente plas van het gebied bereikt. In 1971 werden de eerder drooggemaakte polders Broekvelden en Vettenbroek weer onder water gezet. Het oorspronkelijke aantal van elf plassen kwam daardoor op dertien. Het zand werd gebruikt voor de bouw van de Goudse wijk Bloemendaal en de verbetering van de A-12.

Zo ontstond aan de noordkant van de oude plassen de grote Surfplas. Deze plas is met zijn 30 meter onder NAP veel dieper dan de andere plassen, die zo’n 2 à 3 meter beneden NAP liggen. Bij vorst kan op deze plas dan ook veel later pas geschaatst worden dan op de andere plassen. Voor veel vogels (zoals de kleine zwaan, smient, krakeend en slobbeend) wordt deze plas gebruikt als rust- en voedselgebied.

Aan deze plas is een tweede rustgelegenheid bij de **Reeuwijkse Hout** of even verderop bij Mercatu. Wat verder van het water verwijderd, gaat de route door het dorp terug naar de Elfhoevenplas. Om krachten op de doen voor het laatste stuk kan nog gerust worden bij Het Wapen van Reeuwijk. Even komen de 25 en 15 km-routes weer bij elkaar. Het laatste gedeelte van de wandeling loopt, na eerst een pad langs de groene rand van Gouda. Deze Groenewal is een van eerste geluidswallen in Nederland. Hij werd aangelegd op het puin dat afkomstig was van de afbraak van het oude Van Ittersonziekenhuis en van saneringsgebieden in de Goudse binnenstad. Het onderhoud van de paden van de wal is kostbaar vanwege de vele verzakkingen, die kenmerkend zijn voor de slappe Goudse veenbodem.

De geluidswal eindigt bij de Bloemendaalse weg. We gaan onder de A-12 door en komen op de rustige Otweg. Daar is het genieten van het fraaie uitzicht over het weidegebied tussen Gouda en Waddinxveen. Jammer genoeg mag daar nu vanwege het broedseizoen niet gewandeld worden. Sta tegen het einde maar wel even stil bij de bijna twee kilometer lange kaarsrechte smalle Winterdijk, een van de oudste wegen van Gouda, al vermeld in 1359. De dijk is aangelegd om te voorkomen dat het ontgonnen land langs de Gouwe bij hoog water onder zou lopen. Nu nog onder twee viaducten door naar een fietspad en dan wordt het Groenhovenpark en de finish bereikt.

25 km groen loopt de volledige route in de natuur.

25 km stad bestaat uit de route van de **15 km**, een horecarust bij de start en de **10 km**-route, die door de historische stad gaat.

15 km gaat door het Goudse Hout en bij de Reeuwijkse plassen een kortere route.

10 km is een heel andere route naar en in de historische binnenstad van Gouda. Het centrumdeel van deze routebeschrijving is verrijkt met achtergrondinformatie en loopt daardoor als een rondleiding.

Happen en stappen

Deze dag is het net happen en stappen, je kunt genieten van de horecarusten, neem gerust een gebakje of een soepje. Op de *groene versie van de 25 km* zitten er drie horecarusten waar het heerlijk toeven is.

De *stadsversie van de 25 km* heeft 1 horecarust onderweg, een rust bij de start en daarna kunt u zelf een horecagelegenheid kiezen in Gouda. Hopelijk is het lekker weer zodat we weer van de terrasjes kunnen genieten.

Bekers

Na afloop van de wandeltocht zullen de bekens worden uitgedeeld.

Wandelprogramma RS80 2025 – 2026

Deze tocht is de laatste uit deze winterserie. Onze routebouwers en andere vrijwilligers zijn volop bezig met de voorbereidingen van de nieuwe routes. Het programmaboekje voor volgend seizoen ligt alweer klaar om mee te nemen bij de starttafel. Neem gerust een stapeltje mee om uit te delen, zodat nog meer mensen kunnen genieten van onze mooie tochten.

Doe je mee aan het onderzoek naar Knieartrose bij het Erasmus MC?

Vanuit het Erasmus MC is afgelopen najaar gestart met een grootschalig onderzoek naar knieartrose bij fysiek actieve mensen en ze zijn nog op zoek naar wandelaars! Doet u mee?

Knieartrose is een aandoening van het kniegewricht waarbij mensen last van pijn en/of stijfheid aan de knie kunnen ervaren. Er kan zwelling optreden van het gewricht en bewegen gaat vaak minder gemakkelijk. Artrose kan in vrijwel elk gewricht voorkomen, maar het meeste komt dit voor in de knie.

De verwachting is dat artrose in 2040 de meest voorkomende aandoening in Nederland zal zijn. Dit zal van grote invloed zijn op het beweegplezier van veel mensen.

Daarom willen wij komende jaren grote groepen wandelaars, hardlopers, wielrenners en tennissers met knieklachten door artrose volgen. We willen zo een beter beeld krijgen van de invloed van fysieke activiteit op de klachten van knieartrose. Lees verder en meld je aan via: <https://www.load-project.nl/>

Calamiteiten

Indien u tijdens de wandeling hulp nodig mocht hebben dan is het startbureau tot 16.30 uur bereikbaar onder nummer 06 1251 5917. In noodsituaties bel 112.

Aansprakelijkheid

Deelname aan de door RS 80 georganiseerde wandeltochten geschiedt op eigen risico. Het bestuur, noch de bestuursleden kunnen aansprakelijk worden gesteld voor het overkomen of veroorzaken van ongevallen, evenmin voor beschadiging of vermissing van eigendommen. Indien voor een deelnemer medische en/of ambulancehulp moet worden ingeroepen, zijn de daaraan verbonden kosten voor rekening van de betrokkene.